

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

МАТЕРІАЛИ

X Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених
присвяченої 30-річчю створення кафедри філософії, соціології та менеджменту
соціокультурної діяльності та 205-річчю Університету Ушинського

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

МАТЕРІАЛИ

**X Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених
присвяченої 30-річчю створення кафедри філософії, соціології та менеджменту
соціокультурної діяльності та 205-річчю Університету Ушинського**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 22-23 квітня 2022 року)

Одеса -2022

«Освіта та соціалізація особистості»

22-23 квітня 2022 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Єршова-Бабенко Ірина Вікторівна – доктор філософських наук, професор, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
Гончарова Ольга Євгенівна – кандидат технічних наук, доцент, Державний університет «Одеська політехніка»,
Козобродова Діна Михайлівна – кандидат філософських наук, психолог КЦ «Альфалогія».

**ВНЕСОК ОДЕСЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО
 СИНЕРГЕТИЧНОГО ТОВАРИСТВА У РОЗВИТОК ОСВІТИ У XXI
 СТОЛІТТІ – НАЗУСТРІЧ 20-РІЧНОМУ ЮВІЛЕЮ ТОВАРИСТВА
 (2002–2022)**

On **May 11-12, 2022**, the annual International research conference "The Days of Science of the Faculty of Philosophy - 2022" will be held by the Faculty of Philosophy of the Taras Shevchenko National University of Kyiv. В рамках этой конференції планується проведення Special session 1 «*Virtualization of Social Life and Social Self-Organization*» Chair of Philosophy and Methodology of Science and Ukrainian Synergetic Society, на якій обговорюватиметься питання ювілею 20-річчя Українського Синергетичного товариства. Ініціатором, засновником та Президентом цієї спільноти є професор Ірина Серафимівна Добронравова, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та методології науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член редколегії журналу «Філософія освіти» (Київ). Ірина Серафимівна ще у 90-ті роки обґрунтувала статус синергетики як загальнонаукової дослідницької програми (1991; 2017). Це дало можливість застосовувати синергетику у дослідженні як природничо-наукових об'єктів, так і гуманітарних, соціогуманітарних, у медицині та техніці. Пошук "порядку", що "формується з хаосу", став для неї метою дослідницького проекту. Українське синергетичне товариство існує з 2002 року як відкрита нерівноважна система, живий дослідницький організм, самоорганізоване суспільство. Завдання, щоб теорії самоорганізації були загальновідомими, щоб синергетичні поняття були роз'яснені, філософськи обґрунтовані. Щоб ті, хто займається розвитком України, розуміли про що йдеться. Якоюсь мірою ми зробили свою справу. Слово "самоорганізація" стало в Україні спільним місцем. Відбулася масштабна інваріантність, а це свідчення самоорганізації серед динамічного хаосу. Новий лад завжди виникає з Хаосу. У проміжках між стійкими станами ситуація має бути хаотизована. Саме зараз синергетика як загальнонаукова дослідницька програма може бути ефективною в умовах такого складного багатовимірного сьогодення.

Одеське відділення Українського Синергетичного товариства, яке існує з 2002 року, очолює професор Ірина Вікторівна Єршова-Бабенко, доктор філософських наук, автор нового наукового напрямку «Психосинергетика» та автор методу «Створююча Сила» (1992; 2015).

В аспекті цих досліджень ми вважаємо, що однією з особливо значущих особливостей системи вищої освіти як соціального інституту та способу соціалізації людини – це швидка зміна соціально-психологічних умов, у яких виявилася людина. Йдеться про зміну параметрів інформаційного середовища як специфічного довкілля людини. З одного боку, це відноситься до суспільства як соціально-інформаційного макросередовища, з іншого – до особистості, внутрішнього, внутрішньопсихічного світу людини.

Як показують наші дослідження, для сучасного життя суспільства характерна ситуація, коли швидкість зміни середовища проживання і пояснень настільки висока, що потрібно перехід до принципово іншої освітньої стратегії. Така стратегія повинна враховувати особливості поведінки нелінійних відкритих самоорганізованих середовищ різної природи, синтезу таких середовищ і особливо зміну цієї поведінки зі збільшенням швидкості, наприклад, інформаційних процесів. Психіка людини та соціум, інформаційне середовище та людський організм, макро- та мікрокосмос тощо, сучасна наука відносить до таких середовищ.

За останні 2,5 тисячі років швидкість інформаційних процесів збільшилася у 10 тисяч разів. Це зумовило висунування нами принципово нових концептуальних основ моделей вищої освіти, які узгоджуються з наукою ХХІ століття, у тому числі з синергетикою та психосинергетикою. У рамках цієї моделі поведінка системи вищої освіти розглядається з позиції явища «середовище в середовищі» як «ціле в цілому»/«ціле-в-цілому» (має на увазі нелінійність середовища і нелінійність цілого). Це знайшло реалізацію в дослідницькій моделі Ольги Гончарової [В–А–С]/[водій–автомобіль–середовище] як самоорганізація порядків різнокласних «цілих»/систем/середовищ при їх з'єднанні без об'єднання (2009; 2022); і в концепті Ірини Вікторівни Єршової-Бабенко «b-p(m/c...)» – «мозок-психіка (розум/свідомість...)» (2019a, b; 2020).

Синергетика/психосинергетика/постнекласична наука припускають становлення принципово нового суб'єкта – суб'єкта, що самоорганізується, у контексті історичного і відкритого діалогу людини зі світом і із собою. Не випадково цим питанням присвячені дослідження молодих одеських філософів-психосинергетиків Діни Козобродової «Психомірність соціальної реальності в аспекті самоорганізації як предмет соціально-філософського та психосинергетичного аналізу» (2020) та Ганни Селіверстової «Хаотизація психомірності соціальної реальності: соціально-філософський та психосинергетичний аспекти».

Зміна «суб'єкта пізнає» «суб'єктом інтерпретуючим», який не так відкриває світ, скільки створює його завдяки своїм інтерпретативним здібностям, що кардинально підвищує рівень відповідальності «людини, що навчається».

Ясно, що такі орієнтири передбачають радикальну трансформацію всієї системи освіти (його цілей, функцій, структури та організації). Це передбачає необхідність зробити метою утворення розкриття людського потенціалу (людяності в людині замість нелюдяності машинних навичок/кодів).

Не випадково один із найавторитетніших українських фахівців у галузі філософії освіти професор, член-кореспондент НАН України, академік НАПН України, ректор Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, головний редактор журналу "Вища Освіта України" В.П. Андрущенко зазначив, що «ідеальної моделі освіти не існує».

«У пошуках нової моделі освіти слід рухатися, – наголошує В.П. Андрущенко – насамперед шляхом творчого відтворення власного культурно-історичного досвіду в його органічній єдності з найновішими досягненнями сучасної науки, культури та соціальної (насамперед педагогічної) практики».

Казанжи Аліна Іванівна – студентка 2 курсу 1 групи історико-філологічного факультету ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»,

Науковий керівник: **Петінова Оксана Борисівна** - доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

ПОЕЗІЯ І ФІЛОСОФІЯ: ПРЕДСТАВНИКИ ШІСТДЕСЯТНИЦТВА І СУЧАСНОСТІ

Зв'язок поезії і філософії вже став предметом загальної уваги. Проблема спорідненості та відмінності, цієї благодворної напруженості, що є між поезією і філософією, стояла не тільки перед нашими сучасниками. Про «давню незгоду» між цими двома стихіями говорив Платон, виганяв поезію зі сфери ідей та Блага, але сам вдавався до поезій, коли писав містичні оповіді»

Шістдесятництво було кардинальним поворотом до нового бачення світу і людини в ньому. І цей поворот простежується в поетичній творчості поетів-шістдесятників. До них належать: Ліна Костенко, Дмитро Павличко, Василь Симоненко, Микола Вінграновський, Іван Драч, Василь Стус.

"Шістдесятники" - молоде покоління митців початку 60-х років ХХ ст., яке сформувалося під час тимчасової лібералізації суспільного життя в СРСР у 1956 - 1964 рр. Основою світогляду "шістдесятників" стало:

- Культурництво - відстоювання справжньої (а не спрощеної згідно з радянськими постулатами) культуротворчості;
- Лібералізм - свобода у всіх виявах;
- Патріотизм - любов до рідної землі;
- Гуманізм;
- Етичний максималізм та моралізм - мораль як мірило людських вчинків;
- Духовний аристократизм;
- Духовний демократизм.